

SÁNDOR IVÁN
AMIT A SZÉL
SUSOG

© *Sándor Iván*, 2020

súlya volt a vonatablakon beáramló levegőnek. A széljárás mintha nem a felhők alól, hanem tárnalmélyből érkezett volna. A határ, amin a vonat áthaladt, élőlényként rátelepedett a sínekre, az állomásokra, bacilusokként behúzódott a házakba, a bútorok repedéseibe. Pontosabb volna, ha az otthontalanság helyének nevezném az otthonomat, gondolta Z. Régen a látható, most a láthatatlan határ választ el egymásik világtól, így volt, így maradt

a peronról nyíló vécéajtó nem csukódott. Sorakoztak a bűzben a leszállók. Z. igyekezett a Keleti pályaudvar kijárata felé. A hangosbemondó felszólította az utasokat, vigyázzanak a holmijaikra. Kerülgette a hálósáakjaikon heverőket. Az indulásokat-érkezéseket jelző táblák elektromos hálózata meghibásodott. A várakozók információért szaladgáltak

nem úti fáradság volt, ami átjárta, ki sem csomagolt a lakásában, lefeküdt

álmában George Steinfelddel ült a Keleti pályaudvaron egy hálósáakon. Elenyészés, elenyészés, ismételte a Professzor. Mire gondol, kérdezte Z. Nem kapott választ. Felriadt. Úgy érezte, George Steinfeld tekintete mindig olyan volt, mint amikor az álomban az elenyészést emlegette

elkészítette a szokásos reggelijét. Pirítós, margarin, gyümölcsíz, tejeskávé. Reggelizett. Mosogatott. A szobában leült a karosszékébe. Úgy érezte, nem kétezertizenhat június huszonhetedikén indult el a 7-es autóbuszon, hanem az Üzenőfalán rögzített idő mélyéből. Összhang volt az ott feljegyzettek és az újabb tapasztalatai között

próbálta előhívni Lil tekintetét, mindig megnyugtatta. Kézen fogva sétálnak a Szajna-parton. Lil válogat a könyvtárújsok asztalkáinál. Végre, mondja, kiemeli a Les Grands Peintres sorozatából a Bosch-albumot. Leülnek az egyik teraszra. Lil rálapoz A szénásszekér képre. Nézd, mindenki menekül, minden képén mindig menekülnek. Apám azt mesélte, hogy mindig bízni kell, bármi történik, bízni kell, nagyanyád is ezért tudott életben maradni, amikor menekült. De mégis a pesti gettóban halt meg, mondtam apámnak. És mit válaszolt apád? emlékezett Z. Lil sokáig hallgatott. Semmit, mondta

felállt a karosszékből, kirámolta az úti holmikat. Töprengett, hová tegye a Marvin zsebórát. Kiment a kamrába. Szöveget, kalapácsot hozott a szerszámosládából. Az apósa boltjából hozott nagyóra közelébe akasztotta a Marvin az Üzenőfal mellé. Felhúzta a nagyórát. A Marvin az álló időt mutatta

nyitotta a gépét

Tisztelt uram! Nikosz vagyok, akivel Athénban találkoztam. A barátom, Jórgosz üdvözl. Elküldöm az újabb próbáiról készült felvételt. Mestere, Steinfeld professzor számára készítettük, de Jórgosz önnek is

szán egy másolatot. Berlinben dolgozott, ott ismerkedett meg a damaszkuszi főiskolán végzett három fiatal színésszel, két fiú, egy lány. A családjaik Palmürában éltek. A nyári szünetben hazamentek, ott érte őket a terroristák támadása. A családjuk elpusztult. Ők rendkívüli nehézségek árán menekültek. Berlinben befogadták mindhármukat. Jórgosz felkérte őket, hogy utazzanak együtt Palmürába. Az öslakosokkal, az öslakosok számára csináljanak előadást. Jórgosz írta a szöveg vázlatot. Néhány jelenetet küldök a próbákról

Palmüra távlati képe

Nikosz hangja. A tér

a kamera a romokra közelít

a ledöntött oroszlánszobor

a kétezer éves obeliszk egyetlen épen maradt oszlopa

Baál templomának kőhalmaza

a lerombolt oltár

a római amfiteátrum romos köríve

Jórgosz mezítelen felsőtesttel ül a napsütésben egy sziklakövön. A két színészfiú és a színészlány figyel

itt éltetek, mondja Jórgosz, apátokkal, anyátokkal, testvéreitekkel, ott voltatok a kiharagsolt tömegben az amfiteátrumban. Végig kellett néznetek a kivégzéseket. Megbújtatok a halottak között. A sivatagban menekültetek a többi menekülővel. Táborokban sínylődtek. Elérkeztetek oda, ahol befogadtak. Az életeketek játsszuk. Határozott a hangotok

Szembenéztetek a halállal is. A közönségnek érezni kell, hogy az ő sorsukat mondjátok el

int

az egyik fiú belekezd

tárgyilagosabban! Kezdd újra

onnan, hogy végig kell néznetek a kivégzéseket.

Tudom, nem könnyű

a fiú újrakezdi

most jobb volt. Gondoljatok arra, hogy a nézők, miközben beszéltek, újraélik, amit hallanak. Nincs különbség színész és közönség között

új képsor

jöjjenek be a gyerekek, mondja Jórgosz

a lány tíz mezítlábas kisfiút vezet elő. Leülnek a homokba

kezdd, int Jórgosz a másik fiúnak

a halottak napokig heverték a romok között. Mikor a gyilkosok elvonultak, az élők előmerészkedtek. Árkokat ástak. Bevonszolták a tetemetek

a gyerekek, kiáltja Jórgosz

a lány int a gyerekeknek

felzúg: mama, papa... mama, papa

magyarázd el nekik, hogy először csendesen, aztán egyre hangosabban... próbáljuk újra

a lány magyaráz. Néhány kisfiú felugrik. Szaladgálnak, visszaülnek

hozzátok a koporsót, kiáltja Jórgosz

a két fiú nyitott deszkakoporsót hoz. A lány kézen fogja az egyik gyereket. Beemeli a koporsóba. A többi gyerek körülállja

mama, papa... mama, papa...
nem ez jön, kiáltja Jórgosz. Magyarázd el nekik,
hogy állnak a koporsó körül, és egymás után kimond-
ják a nevüket
a fiúcska kidugja a fejét a koporsóból. A többiek
nevetnek
a lány visszafekteti a fiúcskát. Magyaráz a többi
gyereknek
sorban mondják a nevüket

*A kötet megjelenését
a Nemzeti Kulturális Alap támogatta*

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 138. esztendejében, 2020-ban.
A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.
Felelős vezető: Csöndes Zoltán vezérigazgató
www.gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Dávid Anna
Korrektor Zöldhegyi Sarolta
A kötetet Pintér József tervezte
A borítón Caspar David Friedrich
Vándor a ködtenger felett című festménye látható
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9073
Jenson betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3993 9